



Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry of Health

Broj: 10-33-8156-19/23
Sarajevo, 16.05.2023. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO-
-Služba za skupštinske poslove-

PREDMET: Odgovor na zastupničku inicijativu-dostavlja se

Zastupnica Belma Kapo je na 6. Radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 29.03.2023. godine, u okviru tačke Dnevnog reda "Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori", a u skladu sa Poslovnikom Skupštine Kantona Sarajevo, **uputila zastupničku inicijativu:**

„Za izmještanje punkta Zavoda za liječenje bolesti ovisnosti Mjesna zajednica Crni Vrh Gorica u ulici Omera Stupca, u matični objekat Zavoda u ulici Nahorevska 173“.

U vezi sa postavljenom zastupničkom inicijativom, dostavljamo sljedeći:

ODGOVOR

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajeva je upućenu inicijativu prosljedilo prema J.U. Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo, a zaprimljeni odgovor u cijelosti Vam ovim putem dostavljamo, kao poseban akt, predmet broj 0202-514/23 od 4.05.2023. godine - J.U. Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

S poštovanjem,

MINISTAR

Prof. dr Haris Vranić

DOSTAVLJENO:

1. Naslovu
2. a/a





JU Zavod za bolesti ovisnosti
Kantona Sarajevo



ia
2396
Mra

Broj protokola:0202-514/23
Sarajevo, 04.05.2023.godine

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA
KANTONA SARAJEVO
n/r ministra Prof.dr Haris Vranić

Metadon B

10	33	8156-19-137
----	----	-------------

Redni broj

23

Predmet: Odgovor – zastupnička inicijativa.

Poštovani,

Odgovarajući na vaš dopis broj: 10-33-8156-19/23, od 14.04.2023. godine, vezan za zastupničku inicijativu zastupnice gđe Belme Kapo na temu izmiještanja punkta Odsjeka supstitucione terapije (OST) na lokalitetu MZ Crni vrh, Gorica, ul. Omera Stupca broj 6, Sarajevo dajemo sljedeće stručno mišljenje:

Kao što vam je poznato od 2001. godine od kako je osnovan punkt Odsjeka za OST postoji pritisak građana MZ Crni vrh za njegovim izmještanjem. Upravo je tih godina intenzivno rastao i broj pacijenata na metadonskoj terapiji te je sa početnih 23 pacijenata (2002) do 2010.godine broj porastao na gotovo 490 pacijenata.

Od 2013. godine uvođenjem drugih supstitucionih terapija (Suboxon, Buprenorfin), broj pacijenata na Metadonu je značajno bilježio pad tako da u ovom času imamo 280 pacijenata. Oni koji dolaze svakodnevno – 80 pacijenata (ponedjeljak – petak) su u programu nestabilni, najčešće pozitivni na psihoaktivne supstance (PAS) i stoga zahtijevaju svakodnevno praćenje.

Svi ostali pacijenti su solidni i stabilni u programu supstitucije, radno angažirani, porodični i imaju određene povlastice, te po kvaliteti svog apstinencijskog staža imaju privilegiju da po terapiju dolaze jedanput, dva ili tri puta sedmično. Mjerom davanja povlastica pacijentima stabilnim u terapijskom procesu postigli smo značajno smanjenje cirkulacije pacijenata na dnevnoj bazi i ona se u ovom času kreće od 130-160 pacijenata. Osim toga, od 01.04.2023. subota i nedjelja su neradni dani na Crnom vrhu, te je praktično cijeli vikend slobodan i bez pacijenata.

Glede prijedloga o izmještanju spornog objekta u prostorije centralne zgrade Zavoda ul Nahorevska 173, želimo posebno naglasiti sljedeće nedostatke:

1) Ovaj dio grada – Nahorevo, predstavlja značajno udaljenu destinaciju za većinu naših pacijenata koji dolaze iz rubnih naselja Kantona Sarajevo. Promjena nekoliko sredstava javnog prijevoza, te na koncu dolazak sa okretišta Jezero podrazumijeva transport pacijenata lokalnim minibusom (linije Sutjeska – Nahorevo i Park – Jagomir), zajedno sa

Nahorevska 173, Sarajevo; tel: 033 257 750; fax: 033 257 751
e-mail: zalcnarc@bih.net.ba
www.zalcnarc.net

većinom učenika (OŠ Nafija Sarajelić i Srednja medicinska škola Jezero) i penzionerima i ostalim građanima mjesne zajednica Pionirska dolina, Nahorevo.

Ono što je najrizičnije u ovom slučaju je velika udaljenost centralnog objekta od ostatka grada, osobito što gravitiraju pacijenti iz Hadžića, Ilijaša, Ilidze, Pazarića , Tarčina, Hrasnice, pa sve do Novog grada.

Saznavši za inicijativu o izmještanju punkta Crni vrh u Nahorevo svoj protest su pismeno izrazili stanovnici MZ Pionirska dolina, Nahorevo, Koševo 2, a pismo je naslovljeno ministru zdravstva KS, načelniku Općine Centar i direktorici Zavoda za bolesti ovisnosti KS. (dopis u prilogu).

2) Drugi važan nedostatak je neadekvatno i nedostatno prostorno rješenje u centralnom objektu Zavoda, u smislu proširenja postojećih kapaciteta za 150-200 kvadrata, što sredstva od 150.000,00KM ne bi mogla zadovoljiti. **Za nadogradnju kompletnog funkcionalnog objekta sa posebnim izoliranim ulazom bilo bi potrebno najmanje 500.000,00KM što predstavlja veliki trošak za Kanton Sarajevo.**

3) Prava pacijenata sa mentalnim poremećajima zagaranitana su Zakonom o zaštiti osoba sa duševnim smetnjama ("Službene novine FBiH", broj 37/01, 40/02, 52/11 i 14/13), koji garantira jednakost , ravnopravnost, jednakomjernu dostupnost opijatske terapije najbližem mjestu boravka, a u slučaju Kantona Sarajevo to bi podrazumijevalo užu gradsku jezgru, upravo kakva je trenutna lokacija u centru grada, a ne van grada kako je predlažu građani mjesne zajednice Crni vrh..

Dakle, problem adekvatnog tretmana ovisnika na opijatskoj supstitucionoj terapiji se ne može rješavati na nivou mjesnih zajednica i općina. Ovo je problem cijelog Kantona za čije rješenje možemo ponuditi nekoliko prijedloga.

U cilju najpovoljnijeg rješenja, a osobito interesa pacijenata zbog kojih i postojimo, mišljenja smo da možemo usvojiti model drugih centara u Bosni i Hercegovini i regionu kao što su UKC Banja Luka , UKC Tuzla, UKC Ljubljana i UKC Novi Sad . U zadnja dva smo prošli edukacije iz opijatske supstitucione terapije, te se i sami uvjerali u mogućnost takvog pristupa.

Podjela opijatske supstitucione terapije se za cijelu Ljubljanu i cijeli Novi Sad vrši upravo u **krugu Univerzitetskih kliničkih centara, u namjenski odabranim prostorijama sa mogućim posebnim prilazom.**

Ovakav pristup potvrđuje važnost u rehabilitaciji ovisnika koji legalno i legitimno pripadaju zajednici i zdravstvenom sistemu, kao i ostali hronični pacijenti, a osobito pacijenti sa mentalnim poteškoćama, koji ne smiju biti stigmatizirani i marginalizirani.

Shodno navedenom, predlažemo sljedeće:

1) Zbrinjavanje pacijenata na OST – u u prostorijama KCU.

Od 2000-2016. godine je odjeljenje za narkomaniju Zavoda za bolesti ovisnosti bilo smješteno u prostorijama UKC Sarajevo, u prizemlju Klinike za abdominalnu hirurgiju, gdje su tretirani ležeći pacijenti, pacijenti Savjetovališta, a nerijetko i pacijenti na opijatskoj supstitucionoj terapiji. Za to vrijeme nije zabilježen niti jedan incident kojim bi bio narušen integritet Zavoda kao ni Kliničkog centra.

Nahorevska 173, Sarajevo; tel: 033 257 750; fax: 033 257 751
e-mail: zalcnarc@bih.net.ba
www.zalcnarc.net

Taj prostor se prema našim saznanjima od 2016. godine, koristi za odlaganje arhive, a naše bi potrebe zadovoljio samo dio tog prizemlja do 150m². Namještaj, aparat za metadon, medicinsku opremu i medicinski tim već imamo na raspolaganju iz postojećih kapaciteta. Pristup pacijenata ne bi morao biti na glavnoj kapiji nego sporednom malom ulazu iz Tomićeve ulice, koji već postoji, tako da bi se koristio navedeni ulaz. Pacijenti ne bi ulazili na glavnu kapiju KCU, samo bi došli po terapiju koju bi preuzeli i otišli.

2) Takođe se može razmišljati i o višku prostora u Općoj Bolnici "Prim drAbdulah Nakaš" (prizemlje i dostupnost, sa izoliranim prilazom), te u Domovima zdravlja Kantona Sarajevo (od DZ Vrazova do DZ Kumrovec).

Navedne prijedloge dajemo vođeni činjenicom da su gore navedene ustanove u užoj gradskoj jezgri, te smatramo da bi ovo bilo instant rješenje i najpovoljnije kako za pacijente tako i za društvenu zajednicu.

Na ovaj način bi se pacijenti ovisnici izjednačili sa svim ostalim pacijentima i imali bi razumnu dostupnost tretmanu iz bilo kog dijela Kantona Sarajevo dolaze.

Nadamo se da ćete cijeniti naše prijedloge i činjenicu da je nama stručnjacima u mentalnom zdravlju, fokus pružanje kvalitetne usluge pacijentima kao i zaštita njihovih prava.

S poštovanjem,

